

Tol 'dot – תולדת יצחק

lezen: Gen. 25:19 – 28:9, Mal. 1:1 – 2:7, Mat. 6:19-34

Parashat Tol'dot

De wijzen schrijven bij deze Parshe: 'De Torah besteedt veel minder ruimte aan het leven van Yitzchak dan aan het leven van Avraham en Ya'akov. Aan de ene kant lijkt Yitzchak slechts een brug te zijn tussen zijn vader en zijn zoon; aan de andere kant had hij de taak om de grens te trekken tussen goed en kwaad – zoals vertegenwoordigd door Ya'akov en Esav – omdat het opkomende volk Israël geen mengsel van goed en kwaad kon zijn. In tegenstelling tot Avraham, wiens voornaamste kenmerk chèsed, vriendelijkheid was, was die van Yitzchak g'vurah, kracht. Men heeft kracht nodig om onderscheid te maken tussen goed en kwaad – en vervolgens het slechte te zuiveren en het goede te koesteren. Yitzchak en Rivka brachten twee zonen voort; de ene werd de personificatie van gerechtigheid en de andere de personificatie van Goddeloosheid, en het was het lot van de ouders om het onderscheid te maken zodat het volk Israël rein zou zijn.'

Israël moet rein zijn en G-ds weg met ons vandaag is dan ook een weg van reiniging en heiliging. De vaten moeten gereinigd zijn voor de grote Aliyah, zoals Jes. 52:11-12 ons leert: *"Vertrek, vertrek, ga daar weg, raak het onreine niet aan, ga uit haar midden weg, reinig u, u die de heilige voorwerpen van de Eeuwige draagt! 12 Maar u zult niet overhaast weggaan, u zult niet als op de vlucht gaan, want de Eeuwige zal vóór u uit trekken, en de G-d van Israël zal uw achterhoede zijn."*

Dit sluit aan bij 2 Kor. 6:17 vorige week genoemd: *"Ga daarom uit hun midden weg en zonder u af, zegt de Heere, en raak het onreine niet aan, en Ik zal u aannemen, 18 en Ik zal u tot een Vader zijn, en u zult Mij tot zonen en dochters zijn, zegt de Heere, de Almachtige."*

Paulus vervolgt dan in 7:1 *"Omdat wij dan deze beloften hebben, geliefden, laten wij onszelf reinigen van alle bezoedeling van vlees en geest en de heiliging volbrengen in vrees voor G-d."*

G-d vraagt van ons een afzondering van de wereld, dat we niet als goede vrienden omgaan met mensen die niet naar G-ds regels leven. Deze afzondering geldt ook voor het nieuws. Dat bevuilt ons ook en maakt ons onaangenaam voor de Almachtige. Vergis je niet geliefden, hoeveel invloed de media hebben. Zij zijn een machtig instrument in handen van de vader der leugen, om de hele mensheid in zijn richting te trekken. Kleine dingen worden door hen opgeblazen tot iets geweldigs, maar wat goed en van G-d is wordt niet genoemd of klein gemaakt.

Doe dus ook de media zoveel mogelijk weg uit je leven. Als we ons op die manier reinigen van alle besmetting van vlees en geest en de heiliging volbrengen in ontzag voor G-d, dan zijn we G-ds zonen en dochters die Hij beschermt.

Tol'dot - תולדת

Het woord Tol'dot komt van de stam *jalad* - י ל ד : baren, voortbrengen, verkrijgen. Tol'dot betekent: nakomelingen, geschiedenis, geslachtsregister. Het is ook te vertalen als: 'voortbrengselen', wat soms beter past in het verband, o.a. Gen. 2:4. In Eze. 16:4 lezen we

over יום הולדת – Yom hulèdet, dat is ‘geboortedag’ of verjaardag.

In Gen. 2:4 staat het woord volledig, met twee wav’s, תולדות – de Tol’dot van hemel en aarde. De geleerden van Israël wijzen erop dat deze complete schrijfwijze te maken heeft met de heelheid van de schepping die de Mashiach zal bewerken! Daarom staat het woord nog een keer volledig in de Tenach, en wel in Ru 4:18: וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת פְּרָץ פְּרָץ הַזֵּלִיד אֶת־חֻצְרוֹן:

Het is hier volledig omdat het via David als nakomeling van Pèretz, de doorbreker, uitzicht geeft op de Mashiach. Zo wordt ook de Mashiach de ‘doorbreker’ genoemd in de Joodse geschriften. Hij is de Doorbreker die voor ons uitgaat in de grote Aliyah, Micha 2:12-13.

10x Tol’dot

Het boek Genesis is opgebouwd uit 10x Tol’dot. Deze indeling maakt het profetisch karakter van de verhalen, en m.n. die van Ya’akov heel duidelijk. De Tol’dot Ya’akov begint met Yosef in 37:2 en loopt door tot het eind van Genesis. Daar zegent Ya’akov zijn 12 zonen en spreekt beloften uit die uitlopen op de Wederkomst van Yeshua.

1. Gen. 2:4 תולדות - Tol’dot van hemel en aarde
2. Gen. 5:1 תולדת - Tol’dot Adam
3. Gen. 6:9 תולדת - Tol’dot Noach
4. Gen. 10:1 תולדת - Tol’dot zonen van Noach – de 70 volkeren
5. Gen. 11:10 תולדת - Tol’dot Shem
6. Gen. 11:27 תולדת - Tol’dot Terach
7. Gen. 25:12 תולדת - Toldot Yishma’el – 12 zonen.
8. Gen. 25:19 תולדת - Tol’dot Yitschaq
9. Gen. 36:1 תולדות - Tol’dot Esaav
10. Gen. 37:2 תולדות - Tol’dot Ya’akov

Zoals we kunnen zien staat het woord toldot bij Yisma’el zonder een wav, maar heeft het bij Yitzchak wel een wav. De wijzen leren, dat dit aanwijst dat Avraham niet alleen de fysieke vader van Yitzchak is, maar ook zijn geestelijke vader. In de lijn van Yisma’el is er geen tzadiq. En een tzadiq is de haak (ו) om hemel en aarde te verbinden. De wav betekent immers haak of tentpin. Daarom wordt ze ook gebruikt om woorden ‘verbinden’. En in Tol’dot geeft het een verbinding aan tussen hemel en aarde. En wanneer zal die verbinding van hemel en aarde weer compleet hersteld worden? Met de komst van Yeshua, de tijd van de wederoprichting van alle dingen, Hand. 3:21.

Het priesterlijk gebed

Genesis 25:19-34 vertelt dat Rivka onvruchtbaar is, maar vader Yitzchak blijft 20 jaar lang bidden in tegenwoordigheid van zijn vrouw. En Yitzchak bad vurig (וַיִּעֲתָר - vayè’tar) staat er. Dit komt van een wortel wat ook ‘wierook branden’ betekent. Het wijst er ook op dat de gebeden van de G-ddelijke mensen opstijgen als wierook; zie Hand. 10:4: “Uw gebeden en uw aalmoezen zijn tot gedachtenis opgekomen voor G-d”. Het woord wordt algemeen opgevat als het veelvuldig, vurig en volhardend gebed.

Daarbij plaatste Yitzchak zich l'nochach ishto, d.w.z. tegenover zijn vrouw en bidt ten behoeve van haar. Hier zien wij weer de man in zijn rol als priester in het gezin. In het kader van Israëls herstel moeten we leren hoe de man is gesteld als vertegenwoordiger van de Schepper. Onze G-d wil het gezag herstellen, wat door de revolutiegeest is beschadigd. We zien hoe Yitzchak geen goed zicht had wie zijn oudste zoon werkelijk was. Maar toch, toen hij Ya'akov zegende - terwijl hij dacht dat Esav daar stond - was de Heilige Geest daar wel bij. Dus toen later Esav kwam schrok Yitzchak enorm. En hij zegt dan ook tegen Esav dat de zegen waarmee hij Ya'akov heeft gezegend ook werkelijkheid zal worden. Dit leert ons vrienden dat we werkelijk oplettend moeten zijn op autoriteit en posities die G-d geeft. *"Door mij regeren de koningen en stellen de vorsten gerechtigheid"*, staat er, Spr. 8:15. Als we dit negeren, dan blokkeren we G-ds Geest. Zie als voorbeeld de hogepriester in Joh. 11:51. Hij spreekt namens G-d omdat hij hogepriester was in dat jaar.

De Torah in het hart

Lezen Gen. 26:1-5. Voordat er een geschreven Torah bestond had Avraham Avinu de Torah al in zijn hart. Hoe zal dat bij Noach geweest zijn? Zouden G-ds instructies overgeleverd zijn van generatie op generatie? Dat moet wel, omdat er lang voor Noach al verschil bestond tussen de zonen van G-d en de zonen der mensen. En Noach wist het verschil tussen rein en onrein en bij hem vinden we ook de cyclus van 7 dagen. Pas toen Am-Yisra'el een volk was geworden, kregen we de geschreven Torah.

Lezen Gen. 26:6-11. Ongedachte bescherming voor Yitzchak, geregeld door Elohim. Zo kan ook voor ons in ongedachte momenten G-ds bescherming daar zijn, als wij Zijn geboden bewaren. Geloof en gehoorzaamheid zijn bepalend voor een goede uitkomst van ons leven. Ook nu met de corona maatregelen geldt: geloof en gehoorzaamheid aan G-ds Woord en beloften zijn een eerste vereiste.

Lezen Gen. 26:12-22. De 3 putten zijn een beeld van de 3 Tempels. Bij de 3^e Tempel zal er geen twist of tegenstand meer zijn, net als bij de 3^e put. Dan zijn we in het Vrederijk. De Tempel van de anti-christ is niet een fysieke tempel, maar het is de Gemeente van Yeshua, waarin de grote misleider Edom zich een plaats heeft verworven. Nu wij weer terugkeren naar het hele Woord van G-d, nu komt de misleiding openbaar. Ja'akov komt om de erfenis, de Joden hebben weer een eigen staat! Wij kunnen nu Edom openbaar maken, door terugkeer naar Torah en de profeten! Zie Obadja : 17-18.

Lezen Gen. 26:34-35. Esav is 40 jaar als hij trouwt, maar waarom staat dat genoteerd? Zo oud was ook zijn vader toen hij Rivka tot vrouw nam, 25:20. Uit het volgende hoofdstuk komt naar voren dat Yitzchak meer van Esav hield dan van Ya'akov. Hij werd door Esav misleid, omdat die zich tegenover zijn vader mooier voordeed dan hij was. Ya'akov doorzag Esav en voelde aan dat de lijn van G-ds Verbond niet via hem kon lopen.

De zegen voor Ya'akov

Lezen Gen. 27:8 "Ik u gebied!"- Ani m'tzavah otach! Rivka is heel beslist, ze had immers G-ds stem gehoord over de 2 volken in haar buik die zich van elkaar zouden afscheiden (25:23). Ya'akov gehoorzaamt uit respect voor zijn moeder. Het is opmerkelijk hoeveel ongelovige 'gelovigen' Ya'akov zien als een bedrieger, maar zo tekent G-ds Woord hem zeker niet. Hij

heeft zich uitgestrekt naar de zegen van G-d om de lijn van G-ds Verbond te mogen voortzetten. Dit is een les voor ons geliefden, als wij iets voor de Eeuwige doen, laten we ons dan niet ontmoedigen door wat mensen zeggen, maar laten we als Ya'akov in geloof handelen. Het hoeft niet perfect te zijn, wat we doen, G-d ziet ons hart aan!

23 "Doch hij kende hem niet..." Dit moet onder het voorzienig beleid van de Allerhoogste gebeurd zijn, zodat het verstand van Yitzchak als het ware beneveld was en hij geen conclusie kon trekken uit de stem die hij hoorde.

33 "*Toen verschrikte Yitschak met een zeer grote verschrikking – Wayecheràd Yitzchak charadah gdolah ad-m'od*": Het Hebr. betekent 'een zeer grote vrees en schrik, verenigd met sidderen en beven'; dit vinden we ook in Gen. 42:28 en Ex. 19:16 en 18. Duidelijk dat G-ds Geest hem met deze schrik overvalt. Yitzchak beseft opeens dat de Eerstgeboorte-zegen bij Ya'akov hoort. Nu wordt hem ineens heel duidelijk hoe de zaken rond Ya'akov en Esav liggen. Soms moeten we wakker geschud worden!

Het lijkt mij dat Yitzchak hierin de Gemeente van Yeshua afbeeldt die in slaap is gezonken en niet beseft wie recht heeft op het Land Israël. Esav was het eerstgeboorterecht niet waard, maar de kerk ziet zich nog steeds als rechthebbend. Zelfs na de aanvankelijke commotie binnen de Ned. Hervormde Kerk in 1948 heeft er geen echte teshuvah plaatsgevonden. Men heeft Judah alleen laten vechten.

Ya'akov vertrekt met de zegen van zijn vader

Lezen Gen. 28:1-9. Yitzchak staat nu helemaal achter zijn zoon Ya'akov. Mooi hoe Yitzchak de zegen bevestigt en zijn zoon bemoedigt. Hij stuurt hem zelfs naar Paddàn Aràm, het Syrië tussen de twee rivieren, om daar een vrouw te zoeken in de familie van Betu'el. Yitzchak weet nu met zekerheid dat G-ds Verbond veilig is bij Ya'akov. We lezen niet van enig verwijt richting Ya'akov over hoe het gegaan was. Nee, waarschijnlijk heeft Yitzchak zich geschaamd dat hij het karakter van Esav niet doorzien had – en dat hij zich zolang had laten misleiden. Zo moeten wij ook naar de Gemeente van Yeshua kijken geliefden. Ze was zich niet bewust in de misleidende macht van Edom/Rome. Maar G-d is machtig om te verlossen.

Naar ik vast geloof zal de zegen van G-d over Israël vanaf nu veel meer zichtbaar worden, dwars door alle menselijke dingen heen. Bil'am heeft voorgezegd, dat Israël kracht zal uitoefenen. Dit jaar 5782 is een jaar van kracht-vernieuwing voor Israël. De tegenstand zal ons sterker maken. Ongelovige gelovigen zien in Ya'akov een bedrieger, maar de ware gelovige ziet in hem een voorbeeld, hoe we ons mogen uitstrekken naar de volheid van G-d's zegen. We hoeven niet perfect te zijn, om G-ds dienaar te zijn. Wel oprecht, net zoals Ya'akov een oprecht man was! (Gen. 25:27)

Les uit de parashah

Yitzchak was vanuit de Negev op weg naar Egypte. En dan houdt de Eeuwige hem tegen en zegt dat hij het Beloofde Land niet mag verlaten. Zo blijft hij dan in de Gazastrook, in het land van de P'lishtim. En het is daar dat hij een geweldige zegen ontvangt. Zijn graanoogst is honderdvoudig. Zodanig dat het opvalt. Dit is een les voor ons geliefden. Laten we oprecht G-ds antwoord afwachten voordat we actie ondernemen in het licht van de coronamaatregelen. Het is G-ds verlangen om de Gemeente van Yeshua door ons heen te zegenen.

Dat kan alleen als wij ook in Zijn weg blijven. Gisteren bracht ik even onze emmer met groenteafval naar een composthoop even verderop. En terwijl ik naar buiten liep was er plotseling een lied in mij. Pas bij het 2^e gedeelte realiseerde ik me wat ik zong. Ditervaarde ik als een antwoord van G-d bij alle vragen hoe we nu verder moeten:

Zo ik niet *had geloofd, dat in dit* leven
Mijn ziel G-ds *gunst en hulp* genieten zou,
Mijn G-d, waar *was mijn hoop, mijn moed, gebleven?*
Ik was *vergaan in al mijn* smart en rouw.
Wacht *op den HEER, Godvruchte* schaar, houd moed:
Hij *is getrouw, de bron van alle* goed;
Zo *daalt Zijn kracht op u in* zwakheid neer;
Wacht dan, ja *wacht, verlaat u* op den HEER.

(Psalm 27:7 berijming 1773)

En Yeshua zegt: *“Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen last.”* Mat. 6:34

2 Kislev 5779 / 6-11-2021

Fulp van der Velden